

ПРЕС КЛИПИНГ

9-11. новембар 2013.

НАСЛОВИ

- Приватизација појела 800.000 радних места;(стр.2)
- Синдикат грађевинарства против измена;(стр.4)
- Министарство: ФАП нетранспарентно троши наменска средства;(стр.5)
- Привреда не може да врати готово трећину зајмова;(стр.6)
- Укида се СИЕПА и Агенција за лиценцирање стечајних управника;(стр.7)
- Просветари опет прете штрајком;(стр.8)
- Грађевинари против промене Закона;(стр.10)
- Радници ФАД-а најавили протест;(стр.11)

Приватизација појела 800.000 радних места

З. Радовић

У индустрији на почетку приватизације било 1,1 милион запослених, а данас у халама ради свега 275.000. У престоници свега 13.000 људи уписано у индустрији, а некада су само два београдска гиганта ИМТ и ИМР имала 18.000 запослених

ТЕК сваки десети радник који је био запослен у неком од гиганата деведесетих година у Београду и данас има посао. Тада су само две фабрике, Индустрија мотора Раковица и Индустрија мотора и трактора, ангажовале око 18.000 људи, а данас их у свим погонима у престоници нема више од 13.000! Економисти и синдикати слажу се с чињеницом да се приватизација у Србији сломила преко леђа радника. У протеклим деценијама, донела је пад производње, многобројне малверзације током промене власничке структуре, корупцију, сиромаштво и - армију незапослених.

Професор Економског факултета у Београду Љубодраг Савић, подсећа да је пре двадесет година у Србији у индустрији било ангажовано 1,1 милион људи и напомиње да их данас има једва 275.000. Без посла је, дакле, током приватизације остало више од 800.000 радника!

- Најтеже су погођене средине у којима је постојала по једна фабрика од које је живео читав град, а са њиховим гашењем су та места опустела и „умрла“ - прича Савић. - Сада је неуспех приватизације довео до великих разлика међу регионима, а најгоре је у пограничним подручјима, јужној и источној Србији, Куршумлији, Прокупљу, Врању, Пироту. У Нишу је било више од пет гиганата, а данас не постоје ни машинска индустрија ни електроиндустрија у овом граду.

И др Нада Новаковић, стручни сарадник у Институту друштвених наука у Београду сматра да су радници или „плаве крагне“ највећи губитници српске транзиције.

- Оптужени су као „бивши самоуправљачи“, а све што су раније генерације и они стварали је продато - напомиње др Новаковић. - Укинута им је право на рад, али и на лечење и сигурност за време тражења новог посла. Радници су разједињени, осиромашени и сукобљени, а то је повољно тле на коме се увећава интерес капитала, а офанзива предузетника против радника се захуктава. Транзиција је радницима донела материјалну и другу несигурност, од губитка посла до немогућности задовољавања основних животних потреба.

РЕЗУЛТАТИКОНАЧАН резултат приватизације у Србији су уништена привреда, индустрија и пољопривреда, као и вишедеценијска технолошка заосталост за развијеним земљама и уништена радничка класа - сматра Нада Новаковић. - Последица лоших продаја предузећа су и паралелна или „сива“ економија, монополи на тржишту, привреда без сталних и домаћих извора финансирања, немогућност враћања дугова и покретања новог производног циклуса. Србија је постала полигон на којем интересе остварују страни и домаћи капиталисти, а цену плаћају запослени и остали грађани.

Наша саговорница подсећа да је Србији 2001. године понуђен кредит за свеобухватан социјални програм, али да га је тадашња владајућа екипа одбила.

- Одлучили су се за стратегију „од случаја до случаја“, односно социјални програм је био тамо где је држава то одредила - објашњава стручни сарадник Института друштвених наука. - Нови

власник га је исплаћивао у зависности од прилика и блискости са властима. Социјални програми су додатно раслојили радништво и сукобили њихове интересе. Више од 90 одсто новца отишло је у потрошњу и није могло бити да повећа запосленост. Најбројнију и најугроженију групу радника чине они који уопште нису добијали средства за отпремнине, попут текстилаца и кожара. Посебно тешко су до свог социјалног програма дошли радници ТК „Рашка“ из Новог Пазара. Раднице су протестовале 57 дана, чак су и штрајковале глађу, да би држава пронашла „изгубљена“ средства социјалног програма.

Од оних који су добили отказе, нису много боље прошли ни радници који су наставили да раде у приватизованим предузећима, јер многи не примају плате по више месеци, чак и година, а зараде им се исплаћују „на руке“ без уплате доприноса. Професор Савић истиче да је било и много малверзација и злоупотреба власника, који су „извлачењем“ капитала умањивали вредност акција запослених и фирме постепено уводили у стечај.

- Осим изгубљених радних места, нашу приватизацију сврставају у ред најлошије спроведених и због уништене индустрије и производње која није ни близу предтранзиционом периоду - истиче професор Савић.

ИЗНЕВЕРЕНА ОЧЕКИВАЊАПРОБЛЕМ је у томе што је промена власништва била сама себи циљ - сматра професор Савић. - Веровало се да ће то преко ноћи решити већину дуготрајних проблема. Тако је приватизација искоришћена да се годинама гомилано друштвено богатство у кратком периоду трансферише у посед људима блиским власти, али и онима са сумњивим капиталом, чак и криминалцима. То је додатно разорило иначе лош привредни амбијент. Озбиљан капитал дошао је само у неколико фирми, попут дуванске индустрије, цемента. У већини осталих случајева, ниједан од прокламованих циљева тог процеса није остварен.

- Учешће индустрије у БДП-у је на крају распада бивше Југославије било 44 одсто, а сада је свега 18,1 одсто. Штету због лоше приватизације ћемо плаћати и у наредном периоду. Биће нам потребно бар 20 година да се „вратимо“ на ниво на којем смо били 1990. године.

Стручњаци наводе да је коначан резултат приватизације поражавајући - од фијаска због ниске цене за коју смо продали наше фабрике до сумњивих пословних аранжмана чије ћемо последице трпети и у наредним годинама.

- Поражавајући је податак да је скоро све распродато и да за све то, у периоду од 2001. до 2012. године Србија није добила више од 2,8 милијарди евра - истиче Нада Новаковић.

- У међувремену су јавни и остали дугови вишеструко увећани, у земљу је ушла 71 милијарда (кредити, донације, депозити грађана), а илегално је изнето 50 милијарди евра!

Резултат свега је да нема капитала за покретање привреде нити за санирање насталог сиромаштва грађана.

И професор Љубодраг Савић сматра да смо наше фабрике продали за багателу.

- Само једна румунска банка је продата за 3,6 милијарди долара - наводи професор Савић. - Значи да је цела српска привреда вредна скоро као једна румунска банка!

<http://www.blic.rs/Vesti/Drustvo/418493/Sindikata-gradjevinarstva-protiv-izmena-Zakona-o-radu>

Синдикат грађевинарства против измена Закона о раду

Танјуг

Синдикат радника грађевинарства и индустрије грађевинског материјала оценио је данас да предложене измене закона о раду озбиљно смањују права радника, положај њихових представника, отежавају преговоре за колективне уговоре, а у уговорима о раду више нема обавезности уношења висине зараде и трајања радног времена.

"Предложене измене Закона о раду неће обезбедити веће запошљавање и нове инвестиције, а позитивне оцене политичке елите тог предлога представљају произвољне и суштински нетачне тврдње којима се обмањују радници и грађани Србије", наводи се у саопштењу.

Синдикат поручује да неће пристати на предложене измене Закона о раду, оцењујући да је непоштовање садашњег закона довело до великих злоупотреба у пракси и омогућило да послодавци годинама држе раднике у условима експлоатације и несигурности.

Однос радника као представника рада и послодаваца као представника капитала у садашњем Закону о раду је избалансиран и свако померање баланса на штету радника и њихових организација, а то је генерални концепт понуђених измена, имало би несагледиве и временски далекосежне негативне друштвене последице посебно за раднике, оцењује се даље.

"Стално смањење зарада, односно, смањење трошкова рада уместо подизања квалитета рада и мотивисаности радника је једини циљ предложених измена и интерес послодаваца, коме су предлагачи измена Закона о раду, министарства рада и привреде, односно Влада Србије подлегла, потпуно занемарујући интересе и положај радника гурајући их у услове рада и живота без достојанства", наведено је у саопштењу.

Синдикат је мишљења да је влада потпуно занемарила чињеницу да радници својом продуктивношћу и квалитетом рада итекако, а скоро и једнако са светом капитала, доприносе конкурентности српске привреде.

"Ако Влада Србије буде инсистирала на овим изменама Закона о раду биће одговорна за легализовање позиције радника и грађана као 'потрошне робе', повећање сиромаштва, повећање друштвене неједнакости и повећање експлоатације запослених", истакнуто је у

саопштењу у којем се подсећа и да је важећи Закон о раду скоро у потпуности усклађен са правном регулативом Европске уније.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/418723/Ministarstvo-FAP-nettransparentno-trosi-namenska-sredstva>

Министарство: ФАП нетранспарентно троши наменска средства

танјуг

Министарство привреде објавило је да руководство Привредног друштва ФАП, нетранспарентно троши новац пореских обвезника и грађана Србије.

Одлуком Владе Србије, опредељена су наменска средства за исплату радницима ФАП корпорације у укупном износу од око 45 милиона динара, која су преко Фонда за развој пребачена на трезорски рачун овог привредног друштва.

Руководство ФАП-а је одатле средства пренело на рачуне ФАП-а код пословних банака, са којих би требало да изврше исплату радницима, међутим, како су истакли у Министарству привреде, данима упорно одбија да Влади Србије достави доказе о томе да су средства наменски утрошена и уплаћена на рачуне запослених.

Како је речено у Министарству привреде, захваљујући активностима председника Надзорног одбора ФАП-а и саветника првог потпредседника владе Немање Стевановића, руководство те корпорације је почело да доставља извештаје о утрошеним средствима.

Извештаји, међутим, како су истакли у Министарству привреде, нису потпуни и далеко су од очекиваног.

Радна група за дефинисање стратегије опоравка и одрживог развоја привредног друштва ФАП корпорација из Прибоја, коју је формирала Влада Србије, од момента преноса средстава константно захтева од руководства ФАП корпорације да достави у које намене и рачуне су утрошена та средства.

Током јучерашњег дана, чланови Радне групе су чак били у Прибоју да лично затраже доказе о уплати, али генерални директор и руководство ФАП-а упорно одбијају да доставе тражене информације да су одобрена средства пореских обвезника и грађана Србије наменски утрошена.

"Овакво неодговорно понашање руководства предузећа у реструктурирању и државном власништву мора да престане, а да неодговорни коначно одговарају за кршење прописа и

схвате, ма колико им се то не свидјало, да се за сваки динар грађана и пореских обвезника Републике Србије мора знати где је утрошен", поручили су из Министарства привреде.

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/Tabakovic-Niska-inflacija-posledica-smanjene-traznje.sr.html>

Привреда не може да врати готово трећину зајмова

Све мање одобрених кредита, високе камате, повлачење новца из банака чије су матице у иностранству погађају и друге земље региона

Кредити која предузећа тешко или уопште не могу да врате крајем октобра достигли су готово трећину укупно одобрених зајмова, изјавио је јуче Верољуб Дугалић, генерални секретар Удружења банака Србије. Њихово учешће у укупно одобреним зајмовима је са 19,1 на почетку ове године до 31. октобра повећано на 31,5 процената, рекао је он на регионалном сусрету гувернера банака и привредника.

Дугалић је саопштио да је домаћа привреда само код банака у Србији задужена 13 милијарди евра и да она више није великвидна, него је постала несолвентна, што значи да је неспособна да плаћа своје обавезе.

Раније одобрени кредити за ликвидност привреде, чију је камату субвенционирала држава, као и откуп лоших кредита, што омогућава Народна банка Србије, ублажавали су проблем, али те мере не лече ову болест банкарског система, јер, узрок јој је болесна привреда. Лек за посусталу привреду су најављиване стране инвестиције, рекао је Дугалић, које би покренуле производњу и повећале запосленост.

Од почетка године до краја октобра укупни лоши кредити привреди и грађанима повећани су са 16, на 24,5 одсто, додао је Дугалић, уз напомену да је у њима заробљено 2,6 милијарди евра. Упркос томе, нагласио је, банке у Србији су ликвидне и сигурне, јер су кредити чија отплата касни покривени са 3,1 милијарду евра.

– Али то много кошта – указао је Дугалић додајући да је због тога умртвљено око шест милијарди евра што је више од капитала банака који је 5,2 милијарде евра.

Гувернер Народне банке Србије, Јоргованка Табаковић, изјавила је да би Србија требало постепено да напусти модел привлачења страних директних инвестиција и „да се окрене новим тржиштима са којих може да очекује квалитетна девизна средства”.

– Важно је да полако и без наглих потеза напуштамо модел привлачења страних директних инвестиција, јер је та мода престала да буде исплатива – рекла је Табаковићева. – Стране инвестиције јесу потребне, али оне нису једино на шта треба да се ослонимо, јер не постоји један лек за све проблеме.

При том треба, додала је, „водити рачуна и у које секторе се путем субвенција или стимулација привлаче те инвестиције”. Народна банка ће дати свој допринос том „заокрету” тако што ће обезбедити стабилно макроекономско окружење, односно држати инфлацију под контролом.

Овогодишња инфлација у Србији је ниска, рекла је гувернер, али је она последица смањене тражње. Све што НБС предузима у оквиру своје надлежности усмерено је ка повећању запослености, тражње и економског раста.

Бранислав Грујић, председник компаније „ПСП фарман”, поручио је банкарима да само пристајањем на ниске камате могу да сачувају капитал позајмљен привреди.

Све мање одобрених кредита, такозвани лоши зајмови, високе камате, повлачење новца из банака чије су матице у иностранству, висока стопа незапослености и јавног дуга, као и опасност од преливања кризе из земаља порекла иностраних банака, невоље су са којима се суочавају све земље југоисточне Европе, указали су гувернери њихових централних банака. Њихов излазак из кризе, као и већине европских земаља, још није на видику.

А. Микавица

http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/ukida_se_siepa_i_agencija_za_licenciranje_stecajnih_upravnika.4.html?news_id=270798

Министар привреде Саша Радуловић одлучио

Укида се СИЕПА и Агенција за лиценцирање стечајних управника

У ФОКУСУ

АУТОР: Р. ЂИРКОВИЋ

Београд - Министарство привреде Републике Србије закључило је да СИЕПА (Агенција за страна улагања и промоцију извоза) и Агенција за лиценцирање стечајних управника не испуњавају своју улогу, па ће те две институције од 2014. године бити укинуте, речено је на јучерашњој редовној конференцији за штампу Министарства привреде Републике Србије.

Уместо СИЕПА подстицању извоза биће посвећен један сектор у Министарству привреде, а послове Агенције за лиценцирање стечајних управника преузеће Агенција за приватизацију, која је очигледно положила тешке испите новог састава Министарства привреде.

Економске дипломате су такође промашен програм који није дао никакве ефекте и треба да се угаси, рекао је министар привреде Саша Радуловић.

„Фонд за развој мора да се реформише и да министар нема директно право да се меша у неки кредит“, рекао је Радуловић и додао да „61 запослени у Фонду води рачуна о 20.000 кредита, а то тако не може да функционише“. Он и даље тврди да је 80 одсто кредита Фонда за развој у доцњи, а 40 одсто је ненаплативо, али, с обзиром да су многи од тих кредита имали гаранцију пословних банака, на питање колики износ тих гаранција је Фонд за развој наплатио није

могао да одговори. Министар је помињао само гаранције Агробанке и Развојне банке Војводине које су пропале.

Фонд за развој ће бити трансформисан у гаранцијски фонд који ће давати гаранције за кредите пословних банака како би ризико премија на те кредите била смањена. „Морамо радити на томе да системски снижавамо камате“, рекао је министар и додао да се већ разговара са неким банкама, али није могао да каже са којим. На питање да ли ће у тим договорима бити постављен неки коридор за кретање камата, он је одговорио: „Наравно.“

Радуловић је рекао да у буџету Министарства за привреду за следећу годину није предвиђен ни један динар субвенција, сем 8,3 милијарде динара по основу раније преузетих обавеза: пет милијарди за субвенције по отвореном радном месту, 2,1 милијарда за Фијат и 1,2 милијарде Етихаду за Јат. У буџету је, рекао је министар, предвиђено 36 милијарди за куповину финансијске имовине и то: 20 милијарди за Транзициони фонд, 12 милијарди за кредите привреди и 1,2 милијарде за вентуре капитал компаније и фондове у којима ће држава тражити приватно партнерство за подршку инвестицијама нарочито у ИТ.

„Пошто у неким од предузећа у реструктурирању имамо социјални проблем јер нису у стању да исплаћују ни минималне зараде, као међукорак је предвиђено да им Фонд за развој помогне да измире минималне зараде, а да се то у јануару наплати из Транзиционог фонда“, рекао је Радуловић.

Он је рекао да Министарство има огромне захтеве разних предузећа у реструктурирању за огромним новцем како би наставили да функционишу као досад. „Све смо их позвали да прекину са таквим захтевима“, рекао је Радуловић и најавио да ће до краја године биланси предузећа у реструктурирању бити очишћени, „јер нико неће да улаже у хаос“, а затим следи приватизација. „Чистим предузећима ће држава у првом кораку помоћи кредитима како би наставили пословање. Рецимо, ИМР, ИМТ „14. октобар“, ако направе добар план и Тигар, Галеника, могу се надати таквој помоћи“, рекао је Радуловић.

http://www.danas.rs/danasrs/drustvo/prosvetari_opet_prete_strajkom.55.html?news_id=270800

Синдикати образовања незадовољни предлогом буџета за идућу годину

Просветари опет прете штрајком

НАША ПРИЧА

АУТОР: В. АНДРИЋ

Београд - Дан просветних радника обележен је јуче разменом честитки и дописа министра просвете и два репрезентативна синдиката образовања. Министар Томислав Јовановић поручио је просветним радницима да ће, „као и досад, пружати пуну подршку ученицима и њиховим наставницима и упорно радити на унапређивању квалитета образовања у Србији, обезбеђујући неопходне услове“.

ГСПРС „Независност“ и Синдикат радника у просвети Србије (СРПСС) узвратили су дописом у коме обавештавају Јовановића да ће у најскорије време доћи испред владе и Министарства просвете и лично га обавестити о катастрофалном материјалном положају, непоштовању закона, технолошким вишковима и нераду инспекцијских служби. Два синдиката су

незадовољна због изостанка социјалног дијалога, али и селективног приступа министра, који је до сада разговарао са појединим синдикатима просветара.

– „Независност“ и СРПС траже да министар одржи састанак са свим репрезентативним синдикатима просветних радника. Министар је неке синдикате позвао на кафу, а социјални дијалог је изостао, јер он мора да се води са свим социјалним партнерима. Каква год да је била прошла Влада, бивши министри финансија и просвете су нас бар звали на разговор пре усвајања буџета, а ови нови нам нису одговорили ни на један допис – каже за Данас Слободан Брајковић, председник СРПСС.

Он подсећа да је са бившим министром финансија договорено да од 2014. почне постепена корекција коефицијената запосленима у образовању, али да новац за то није превиђен у буџету за идућу годину.

Томислав Живановић, председник ГСПРС „Независност“, каже за Данас да ће синдикати дати рок министру просвете од највише две недеље да их позове на разговор и да ће инсистирати да постепена корекција коефицијената почне у 2014. години. Уколико договор са владом изостане, Живановић не искључује могућност да дође до штрајка.

И Унија синдиката просветних радника незадовољна је изјавом министра просвете да би промену коефицијената требало одложити од 2015. године. Унија ће у недељу одржати Главни одбор, на коме ће бити донета одлука хоће ли бити протеста и у ком облику, потврдио је за Данас Драган Матијевић, председник тог синдиката.

Синдикат образовања: Крстић брзо учи

У предлогу буџета за 2014. Министарство просвете је добило око 152 милијарде динара, што је за три милијарде мање од ребаланса за 2013. Предвиђена су два повећања плата у јавном сектору и пензија и то: 0,5 одсто у априлу и један одсто у октобру. Уз инфлацију од 5,5 одсто у 2014. и сличну инфлацију у овој години, плате у просвети ће се реално смањити за око седам одсто у периоду од формирања нове владе. Министар финансија Лазар Крстић, који упорно одбија разговор са репрезентативним синдикатима из области образовања, изјавио је да је ово реалан, а не политички буџет. Ако нас сећања не варају, то је изјављивао сваки министар финансија, а млађани Крстић изгледа брзо учи, поручују из Синдиката образовања Србије.

Понедељак нерадни за ђаке

У основним и средњим школама у Србији у понедељак неће бити наставе због обележавања државног празника Дана примирја у Првом светском рату. Наредни одмор ученици ће имати за зимски распуст. Прво полугодиште се завршава 27. децембра, а у школама на територији Војводине 24. децембра.

http://www.b92.net/biz/vesti/srbija.php?yyyy=2013&mm=11&dd=08&nav_id=775268

Грађевинари против промене Закона

ИЗВОР: БЕТА

Београд -- Председништво Синдиката грађевинарства Србије саопштило је данас да не пристаје на предложене измене Закона о раду.

Синдикат истиче да је важећи закон скоро у потпуности усклађен с правном регулативом Европске уније.

Како се наводи у саопштењу, предложене измене Закона о раду у суштини представљају одсуство политичке воље и државних механизма примене и поштовања постојећег Закона о раду.

Синдикат грађевинарства и индустрије грађевинског материјала (ИГМ) је навео да је однос радника и послодаваца у садашњем Закону о раду избалансиран и истакао да би свако померање баланса на штету радника и њихових организација имао би несагледиве и временски далекосежне негативне друштвене последице, посебно за раднике.

Оцењује се да предложене измене Закона о раду озбиљно смањују права радника, положај њихових представника, отежавају преговоре за колективне уговоре, коа и да уговорима о раду више нема обавезности уношења висине зараде и трајања радног времена.

"Ако Влада Србије буде инсистирала на овим изменама Закона о раду биће одговорна за легализовање позиције радника и грађана као 'потрошне робе', повећање сиромаштва радника и грађана, повећање друштвене неједнакости и повећање експлоатације запослених", наводи Синдикат грађевинарства и ИГМ, који је део Савеза самосталних синдиката Србије.

Како се истиче, нетачне су и произвољне тезе, које у јавности политичка елита и највећи број представника послодавачких организација истиче, да ће измене Закона о раду обезбедити веће запошљавање и нове инвестиције.

Радници ФАД-а најавили протест

ИЗВОР: ТАЊУГ

Горњи Милановац -- Радници горњомилановачке Фабрике аутомобилских делова (ФАД) најавили су протест за уторак, 12. новембра.

Они су најавили протест због тога што ће, како кажу, на ово предузеће бити стављен катанац.

Према речима председника синдиката "Независност", Мирослава Милетића, више од 200 радника окупиће се испред капије фабрике и мирним путем изразити незадовољство због уводјења стечаја.

"ФАД је 5. новембра уведен у стечај, иако смо добијали уверења да ће бити покренута производња", навео је он данас у изјави Тањугу. Он је додао да су запослени, након приватизације, захтевали да се она преиспита, међутим, за то није било слуха.

Та горњомилановачка фабрика, која броји 343 радника, приватизована је 2007. године када је продата предузећу "ИТХ" из Београда. Према подацима Агенције за привредне регистре по завршном рачуну за 2012. годину исказан је губитак од 314,7 милиона динара.